

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

Türkiye en kaliteli tütün üretimi yapılan ülkelerin başında gelmektedir. Türkiye 100 milyar adedin üzerinde satış rakamı ile sigara tüketimi kullanım oranında Dünyanın 10. büyük pazarı, tüketim miktarında da 7. büyük pazarıdır. 4733 Sayılı Tütün Yasası gerekçe gösterilerek tütünde destekleme alımlarına son verilmiş, sözleşmeli üretim modeli getirilmiş, Tütün ve Alkol Piyasası Kurumu (TAPDK) kurulmuş, TEKEL'in Özelleştirmesinin önü açılmıştır. Uygulanan kotalar nedeniyle tütün üreticileri açlığa terk edilmiş, binlerce üretici tarlalarında tütün ekemez hale getirilmiştir.

2002 ürün yılında 405.882 olan tütün üreticisi sayısı 2015 ürün yılı itibarıyla %86,2 azalarak 56.000 a gerilemiş, tütün üretimi ise 2002 ürün yılında 159.521 ton iken %61,1 azalarak 2015 ürün yılında yaklaşık 62.000 ton civarına gerilemiştir.

Başta Adıyaman, Çelikhan, Bulam ve Bitlis olmak üzere Doğu-Güneydoğu Anadolu bölgesinde geçimlerini sağlamak isteyen çok sayıda üretici tütünlerini piyasaya satmaya başlamış, Türkiye'nin dört bir yanında açılan dükkânlarda da bu ürünlerin pazarlaması yapılmaktadır. Ancak, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu (TAPDK) mevzuata aykırı ticari amaçlı sarmalık kıyılmış tütün üretimi ve satışını yasaklamaktadır. Dükkânında 50 kg a kadar açık tütün bulunduran esnafa 2017 yılında 369 TL, 100 kg a kadar açık tütün bulunduran esnafa ise 742 lira idari para cezası uygulanmaktadır.

Bu çerçeveden hareketle;

1. Dünya'nın en kaliteli tütününün üretildiği Türkiye'de tütün üretimine kota konulmasının amacı nedir? Her yıl milyarlarca lira gelir elde edilebilecekken, hangi gerekçelerle tütün üretimine uygulanan sınırlama devam ettirilmektedir?

17781

2. Adıyaman başta olmak üzere pek çok ilde üretilip satılan sarmalık kıyılmış tütünün yasaklanması yerine devlet eliyle alınıp değerlendirilmesi düşünülmekte midir?
3. Sigaradan alınan verginin çok yüksek olması sebebiyle vatandaşların açık tütüne yönelmesi gerçeğinden hareketle uygulanan vergiler konusunda bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?
4. AKP Hükümetinin ‘Tütünü üret ama sakın köyden çıkarma, satacaksanız alıcı firma gelsin kapınızdan alsın’ dediği üreticilerin alıcı firmaya tütünlerini götürürken bile yakalandıklarında milyarlarca lira cezayla karşılaşmaları insafsızlık değil midir? Çok sayıda tütün üreticisinin topraklarını satarak büyük şehirlere gitmelerine sebep olan uygulamanın değiştirilmesi düşünülmekte midir?
5. Açık tütün ticaretinin yasak olmasına karşılık, vergi daireleri bu işyerlerinin açılışını gerçekleştirip, vergi levhası veriyor olması çelişki değil midir? Bir taraftan tütün satmak için işyeri açan esnaftan para alınırken, diğer taraftan o işyerinde tütün satışı yaptığı için esnafa ceza kesilmesi devlet ciddiyetine yakışmakta mıdır?